



UNIUNEA EUROPEANĂ



*Proiect cofinanțat din Fondul Social European - Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020
Axa Prioritară 6: Educație și competențe / Operațiune compozită OS 6.5, 6.6. Îmbunătățirea competențelor
personalului didactic din învățământul preuniversitar în vederea promovării unor servicii educaționale de
calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Titlu proiect: „Profesionalizarea carierei didactice - PROF”
Cod proiect: POCU/904/6/25/146587
Beneficiar: Ministerul Educației
Perioada de implementare – 1 ianuarie 2021 – 31 decembrie 2023*

CONFERINȚĂ INTERNAȚIONALĂ PROIECT Profesionalizarea carierei didactice – PROF-146587

**BOHUMÍRA LAZAROVÁ, PROFESOR LA UNIVERSITATEA MASARYK, BRNO,
CEHIA
FACULTATEA DE ARTE, DEPARTMENTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI**

MENTORATUL ÎN ȘCOLILE DIN CEHIA

Data: 22.10.2021

Interval orar: 10.00-14.00

Suștinut de formator, Prof. **Bohumíra Lazarová**, profesor la Universitatea Masaryk,
Facultatea de Arte, Departmentul de Științe ale Educației

Participanți: experți proiect PROF

Platforma facilitatoare: GOOGLE MEET

Tema webinar-ului: *Mentoratul în școlile din Cehia*

Scopul webinar-ului: prezentarea sistemului actual de formare al mentorilor din Cehia

- ❖ Prezentarea s-a realizat interactiv pe bază de suport intuitiv (power point) și a avut următoarea structură:
 - Cum înțelegem mentoratul profesorilor?
 - Care este realitatea sprijinului oferit profesorilor prin mentorat în școlile din Cehia?
 - Care sunt provocările actuale pentru implementarea mentoratului în școli (date selectate dintr-o cercetare recentă)
- ❖ S-au oferit clarificări conceptuale privind înțelegerea mentoratului:
 - mentoratul ca activitate de voluntariat;
 - mentoratul ca un sprijin colegial oferit în întreaga școală;
 - mentoratul ca parteneriat, cooperare, relație egală mentor-mentee;
 - mentoratul ca proces cu mai multe forme (mentorat față în față, e-mentorat etc.);
 - Mentorii trebuie să fie foarte bine formați cum să conducă procesul de mentorat.
 - Fiecare profesor bun nu este în mod automat un mentor bun
 - S-a prezentat realitatea procesului de mentorat în școlile din Cehia: nu există un sistem stabilit sau legislație care să reglementeze cadrul activităților de mentorat în școlile din Cehia, mentoratul este un subiect fierbinte care atrage atenția profesioniștilor de la toate nivelurile.
 - La nivelul școlilor din Cehia mentoratul este susținut, de obicei, de proiecte focusate pe această tematică.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European - Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020
Axa Prioritară 6: Educație și competențe / Operațiune compozită OS 6.5, 6.6. Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul preuniversitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Titlu proiect: „Profesionalizarea carierei didactice - PROF”
Cod proiect: POCU/904/6/25/146587
Beneficiar: Ministerul Educației
Perioada de implementare – 1 ianuarie 2021 – 31 decembrie 2023

- S-a explicat în ce constau formările pentru profesori-mentori în vederea stabilirii unui sistem de **mentorat intern în școală** durează aproximativ 80 de ore (sau mai mult), inclusiv practica de mentorat și grupurile reflective, dar nu există „*nicio rețetă*” pentru calificarea formatorilor, nici o formare prescrisă pentru profesorii-mentori care lucrează în școli, cursurile actuale nu dau dreptul profesorilor să devină mentori "oficiali".
- Prin oferirea cursurilor de înaltă calitate este susținut **mentoratul ca formă de sprijin colegial în școli**;
- S-au prezentat inițiativele actuale de includere a mentoratului în sistemul școlar ceh:
 - de la nivelul de jos – unele inițiative din partea anumitor grupuri de profesori sau asociații de mentorat sau profesori, dar fără un impact puternic asupra sistemului;
 - un exemplu de sprijin de la cel mai înalt nivel: proiectul „*Management strategic și planificare în școli*” derulat pe perioadă de 5 ani, care se încheie în anul 2021, proiect gestionat de Ministerul Educației: (<https://projekty.nidv.cz/strategicke-rizeni>) prin care s-au înființat centre regionale de sprijin școlar (pentru directorii de școli și școli), consultanți școlari cu experiență, antrenori, mentori, care sunt gata să ajute școlile din Cehia. În cadrul proiectului a fost creat **un kit de instrumente**:
 - *Centrele regionale de sprijin școlar* oferă sprijin din partea consultanților (directori de școli cu experiență în regiune, antrenori și mentori externi), care pot fi plătiți din bugetul școlii sau din proiecte.
 - *Ghid general pentru directorii de școli* (despre conducerea strategică)
 - *Ghiduri pentru consultanți, antrenori etc.*
 - *Activități educaționale pentru directorii de școli și profesori* (formări în diferite arii oferite de centrele regionale)
 - *Instrumente analitice* (pentru a analiza situația din școală)
 - *Benchmarking, benchlearning* (un kit cu exemple de bune practici)

Provocările pentru implementarea mentoratului în școlile din Cehia

a. **în ceea ce privește finanțarea:**

- **Mentoratul intern** – formări disponibile pentru toți profesorii care sunt motivați și interesați de mentorat și care intenționează să schimbe cultura în școli (de obicei plătiți din proiecte, bugete școlare). Stabilirea unei culturi de mentorat într-o școală (sprijin colegial continuu) nu are nevoie de sprijin financiar suplimentar, dar proiectele sunt puncte bune de plecare și sunt apreciate unele recompense sau scutiri pentru mentori);
- **Mentorat extern** – mentori stabiliți oficial care pot fi angajați și plătiți de școală sau prin proiecte. În acest scop, mentorii ar trebui să aibă o educație/formare clar definită (de către minister) pentru a avea posibilitatea de a le plăti din bugetele/proiectele școlii. Cine poate fi plătit ca mentor extern?

b. **în ceea ce privește implementarea și sustenabilitatea:**

Proiectele de 2 sau 3 ani nu asigură sustenabilitatea. De multe ori, când banii dispar, mentoratul dispare. Dar proiectele aduc o experiență bună și pot îmbunătăți



UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European - Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020
Axa Prioritară 6: Educație și competențe / Operațiune compozită OS 6.5, 6.6. Îmbunătățirea competențelor personalului didactic din învățământul preuniversitar în vederea promovării unor servicii educaționale de calitate orientate pe nevoile elevilor și a unei școli incluzive
Titlu proiect: „Profesionalizarea carierei didactice - PROF”
Cod proiect: POCU/904/6/25/146587
Beneficiar: Ministerul Educației
Perioada de implementare – 1 ianuarie 2021 – 31 decembrie 2023

cunoștințele despre mentorat. După finalizarea proiectului, rămâne ca sarcină pentru directorii de școli să creeze (să păstreze) un sistem intern de mentorat și să construiască condiții bune de colaborare. Construirea culturii mentoratului în școli fără finanțare suplimentară este o modalitate bună, dar un bun profesor-mentor care susține mentoratul culturii școlare ar trebui recompensat.

- c. **lipsa timpului și a motivației** e pusă în legătură cu mentoratul acordat după îndatoririle din clasă: mentorii sunt obosiți, profesorii nu au suficient timp pentru sprijin colegial. De asemenea este importantă motivația profesorilor de a intra voluntar în relațiile de mentorat. Mentoratul nu înseamnă căutarea defectelor și slăbiciunilor, mentoratul presupune creșterea profesională într-un sens pozitiv, însă vor exista întotdeauna profesori și școli întregi care vor fi rezistente la schimbare.
 - d. **în ceea ce privește poziția mentorilor din școli:** Mentorii nou veniți în școală (interni sau externi) nu au o poziție ușoară. Cine este nominalizat ca mentor intern în școală? Cum este introdus sau invitat mentorul extern în școală? Mentorii și consultanții școlari vorbesc despre instrumentele individuale și bunele practici cum s-au prezentat în școală, cum au atras profesorii înspre mentorat.
 - e. **în ceea ce privește formarea mentorilor:** cursurile acreditate mai scurte sunt potrivite pentru ca toți profesorii din școli să poată sprijini colegii într-un mod sigur și să creeze o cultură colaborativă. Pentru mentorii externi, plățiți din sistemul și proiectele școlare, ar trebui o formare mai lungă cu supraveghere continuă.
Concluzii: în Cehia nu avem suficiente date de cercetare despre mentorat și eficiența acestuia, dar avem doar un mic set de bune practici. Sper că putem considera primii noștri pași pe care îi facem în principal în cadrul proiectelor sau în afara lor ca un bun început pentru a construi un sistem de mentorat în școlile cehe.
- ❖ În cadrul webinarului s-au lansat următoarele întrebări:
- Plecând de la afirmația dvs. că un profesor bun, nu este neapărat și un mentor bun, vă rugăm să ne explicați cum se selectează mentorii buni pentru școlile din Cehia?
 - Ce statut au centrele regionale înființate în Cehia? Sunt instituții de sine stătătoare sau sunt parte a Ministerului Educației?